NN 74/2020 (30.6.2020.), Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: UsII-390/18-6 od 13. veljače 2020.

VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

1441

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda mr. sc. Mirjane Juričić, predsjednice vijeća, Borisa Markovića i Blanše Turić, članova vijeća, te više sudske savjetnice Biserke Špoljar, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatski Telekom d.d., Z., kojeg zastupa I. B. dipl. iur., protiv tuženika Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, Z., uz sudjelovanje zainteresirane osobe Grada Vukovara, V., radi utvrđivanja infrastrukturnog operatora i utvrđivanja visine naknade za pravo puta, na sjednici vijeća održanoj 13. veljače 2020.

presudio je

I. Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje djelomičnog rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, klasa: UP/I-344-03/18-11/555, urbroj: 376-10-18-10 od 3. kolovoza 2018.

II. Nalaže se tužitelju Hrvatskom Telekomu d.d. iz Z. da zainteresiranoj osobi, Gradu Vukovaru, nadoknadi troškove spora u iznosu od 3.125,00 kn u roku od 60 dana od primitka ove presude, dok se u preostalom dijelu zahtjev zainteresirane osobe odbija.

III. Ova će se presuda objaviti u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

Osporenim djelomičnim rješenjem tuženika utvrđuje se da je Hrvatski Telekom d.d. Z., (dalje: HT) infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama koje se na dan donošenja ovog djelomičnog rješenja nalaze u vlasništvu/suvlasništvu Grada Vukovara prema evidenciji Općinskog suda u Vukovaru, Zemljišnoknjižnog odjela Vukovar, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra – javnoj aplikaciji, na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta br. 229/2018, 18. 6. 2018. (dalje: Elaborat), a koje nekretnine koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI, sastavni dio ovog rješenja (točka I. izreke rješenja); količinu i vrstu EKI iz točke I. ovog djelomičnog rješenja čine trase kabelske kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu (točka II. izreke rješenja); utvrđuje se godišnja naknada za pravo puta za korištenje nekretnina iz točke I. ovog djelomičnog rješenja prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI sukladno podacima navedenim u Elaboratu i vrsti zemljišta navedenoj u evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Vukovar ili podredno Odjelu za katastar nekretnina Vukovar, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra – javnoj aplikaciji, uz primjenu iznosa naknada i načina obračuna određenima u člancima 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (»Narodne novine«, 152/11., 151/14. i 95/17.) (točka III. izreke rješenja); utvrđuje se da Grad Vukovar ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta iz ovog djelomičnog rješenja od 26. srpnja 2018. nadalje, odnosno od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na nekretninama iz točke I. u korist Grada Vukovara ukoliko je ista nastupila nakon 26. srpnja 2018., prema evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Vukovar dostupnoj na zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjige i katastra – javnoj aplikaciji (točka IV. izreke rješenja); obvezuje se HT u roku 8 dana od primitka ovog djelomičnog rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz točaka I., II. i III. ovog djelomičnog rješenja te obračun sa svim podacima koji su primijenjeni, dostaviti HAKOM-u i Gradu Vukovaru. (točka V. izreke rješenja); obvezuje se HT u roku od 10 dana od primitka ovog djelomičnog rješenja platiti Gradu Vukovaru naknadu za pravo puta iz ovog djelomičnog rješenja za prvu godinu. Svaka sljedeća godišnja naknada za pravo puta se plaća u roku od 8 dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena (točka VI. izreke rješenja); obvezuje se Grad Vukovar omogućiti HT-u ostvarivanje prava puta na nekretninama iz točke I. ovog djelomičnog rješenja (točka VII. izreke rješenja).

Osporeno rješenje tužitelj pobija tužbom zbog bitne povrede pravila postupka, pogrešne primjene materijalnog prava i pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. U tužbi navodi kao bitno da je sa Gradom Vukovarom sklopi 10. lipnja 2009. godine ugovor o osnivanju prava služnosti na javnim površinama kojim je utvrđeno korištenje nekretnina u vlasništvu Grada Vukovara osnivanjem posebnog stvarnog prava – služnosti u korist tužitelja kao ovlaštenika. Dana 7. svibnja 2018. godine Grad se obratio tuženiku radi pokretanja postupka utvrđivanja infrastrukturnog operatora za EKI koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Grada te utvrđivanja naknade za pravo puta. Na temelju tog zahtjeva tuženik je pokrenuo postupak utvrđivanja infrastrukturnog operatora i visine naknade za pravo puta pogrešno polazeći od pretpostavke da Grad i tužitelj nemaju regulirane odnose te je dana 9. svibnja 2018. donio zaključak kojim je tužitelju naložio niz obveza, nakon čega je Grad dopisom od 12. srpnja 2018. godine uputio otkaz navedenog ugovora, koji otkaz tužitelj osporava u cijelosti. Ističe da tuženik pogrešno zaključuje kako ugovor sklopljen između Grada Vukovara i tužitelja više ne proizvodi pravne učinke te upućuje na odredbu članka 8. stavka 4. Pravilnika. Prema Pravilniku do obveze plaćanja naknade dolazi samo u slučaju ukoliko ne postoji uređen ugovorni odnos. Tužitelj osporava da bi ugovor prestao otkazom u smislu izjave općine u otkazu ugovora od 18. srpnja 2018. godine. Smatra da tuženik pogrešno zaključuje da je otkaz valjan, upućujući pri tome na odredbu članka 112. Zakona o obveznim odnosima. Smatra da je tuženik propustio raspraviti pravnu prirodu ugovora vezano za okolnost radi li se uopće o ugovoru koji može prestati otkazom. Pri tome upućuje na odredbe članka 240. Zakona o vlasništvu, kao i odredbe članka 301. u vezi s člankom 279. stavkom 3. Zakona o obveznim odnosima vezanih za raskidni uvjet. Smatra da prema pravnoj prirodi ugovor čije je trajanje vezano s potrebom za korištenje služnosti koja potreba nepobitno postoji dokle god je EKI u funkciji zbog koje je izgrađena, predstavlja ugovor čije trajanje i učinci prestaju važiti nakon isteka određenog roka, odnosno uvjeta u smislu odredbe članka 301. u vezi s člankom 297. stavkom 3. Zakona o obveznim odnosima. Kod ugovora sklopljenih pod završnim rokom ili odgodnim uvjetom niti jedna stranka nema pravo jednostranog otkazivanja ugovora bez obzira radi li se o pravilima stvarnog ili obveznog prava. Smatra da otkaz nije propisan zakonom kao način prestanka služnosti, ali je propisan prestanak služnosti istekom roka i ispunjenjem raskidnog uvjeta. Vremensko trajanje ugovora izričito je određeno člankom 8. stavkom 1. Ugovora i to »sve dok traje potreba za korištenjem služnosti«. Također navodi da sama priroda uspostavljenog odnosa ne dopušta jednostrani otkaz ugovora.

Slijedom navedenog predlaže da sud usvoji tužbeni zahtjev tužitelja na način da utvrdi da je neosnovan otkaza ugovora o osnivanju prava služnosti na javnim površinama od dana 10. lipnja 2009. te je na snazi ugovor o osnivanju prava služnosti na javnim površinama od dana 10. lipnja 2009. godine i da poništi djelomično rješenje Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti od 3. kolovoza 2008., klasa: UP/I-344-03/18-11/555, urbroj: 376-10-18-10.

Tuženik u odgovoru na tužbu navodi da se tvrdnja tužitelja zasniva na potpuno pogrešnom pravnom stajalištu kako ugovor na neodređeno vrijeme ne može prestati sukladno pravilima obveznog prava. U osporavanom rješenju je obrazloženo da je Grad otkazao ugovor o osnivanju prava služnosti na javnim površinama sklopljen 10. lipnja 2009. godine između Grada i tužitelja otkazom ugovora od 12. srpnja 2018. koji je uručen tužitelju 18. srpnja 2018. te se od 26. srpnja 2018. Grad ne smatra vezanim navedenim ugovorom. Tužitelj tijekom postupka nije osporio otkaz. Nadalje, navodi da su člankom 4. Ugovora stranke ugovorile da se pravo služnosti daje na neodređeno vrijeme. Ugovor je otkazan pozivom na članak 212. stavak 1. i 3. Zakona o obveznim odnosima. Dakle, tuženik je utvrdio da je ugovor među strankama otkazan te ne obvezuje ugovorne strane od kada je tužitelj obvezan plaćati naknadu za pravo puta. U odnosu na navode tužitelja kako je podmirio naknadu za cijelu 2018. godinu pa tako i za period od 26. srpnja do 31. prosinca 2018. za koji period sada prema osporavanom rješenju Gradu mora platiti naknadu i naknadu za pravo puta, tuženik dostavlja dokaz iz kojeg je vidljivo da je u postupku izvršenja osporenog rješenja tužitelj izvršio prijeboj plaćenog iznosa po ugovoru o služnosti s naknadom za pravo puta (izjava o prijeboju od 20. kolovoza 2018,).

Iz navedenih razloga tuženik smatra da su tužbeni navodi kako ugovor nje prestao otkazom neosnovani, pa predlaže sudu da odbije tužbeni zahtjev.

Zainteresirana osoba u odgovoru na tužbu prigovara pravodobnosti tužbe. Navodi da je zadnji dan roka istekao 6. rujna 2018. godine da je tužba zaprimljena na sudu 7. rujna 2018.

Podredno, opreza radi, u cijelosti osporava sve navode iz tužbe. Smatra da je pobijano rješenje zakonito i stoga predlaže da sud prije svega rješenjem odbaci tužbu tužitelja radi nepravodobnosti, a podredno da odbije tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Nije sporno u ovoj upravnoj stvari da je tužitelj osporeno rješenje zaprimio 7. kolovoza 2018. godine, da je rok za podnošenje tužbe isticao 6. rujna 2018., a da je tužba zaprimljena na sudu 7. rujna 2018. Međutim, uvidom u preporučenu pismovnu pošiljku ERC 85265568 5 HR, utvrđeno je da je predmetna pošiljka, odnosno, tužba predana pošti preporučeno 5. rujna 2018. godine.